

56. EKSPORT I IMPORT SUROWCÓW MINERALNYCH

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej 1 maja 2004 roku, znalazło swoje wyraźne odbicie w wynikach obrotów handlowych. W porównaniu z latami poprzednimi, w 2004 roku zanotowano znaczne zmiany zarówno ilościowe jak i wartościowe w eksporcie i imporcie surowców mineralnych. W 2005 roku ogólny poziom obrotów handlowych nie uległ już tak znaczącym zmianom, natomiast w roku 2006 dość wyraźnemu zwiększeniu uległy zarówno wartość eksportu jak i importu surowców mineralnych, przy wielkości obrotów handlowych pozostającej na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. W latach 2007-2008 znacząco wzrosła wielkość oraz wartość importu. Eksport w okresie tym zmniejszał się w ujęciu ilościowym, jego wartość natomiast – po nieznacznym spadku w roku 2007 – zwiększyła się w roku 2008. W 2009 roku, ze względu na światowy kryzys gospodarczy, poziom obrotów handlowych zmniejszył się w zakresie wielkości i wartości zarówno w eksporcie jak i imporcie.

Dane dotyczące obrotów handlowych surowcami mineralnymi w Polsce za lata 2006-2009 nie obejmują gazu ziemnego. Z informacji podanych zarówno przez Główny Urząd Statystyczny jak i Centrum Analityczne Administracji Celnej wynika, iż dane te objęte zostały tajemnicą statystyczną i nie mogą być udostępniane. Wynika to z Rozporządzenia (WE) nr 638/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie danych statystycznych Wspólnoty odnoszących się do handlu towarami między Państwami Członkowskimi oraz uchylającego Rozporządzenie Rady (EWG) 3330/91. Artykuł 11 w/w Rozporządzenia mówi o poufności danych statystycznych i pozwala na utajnienie przez organy państwowe danych, na wniosek podmiotu, który poprzez dane statystyczne może zostać pośrednio zidentyfikowany.

Eksport gazu ziemnego jest znikomy (kilkadziesiąt mln m³ rocznie o wartości kilkunastu mln PLN) i brak danych nie wpływa w znaczącym stopniu na ocenę ogólnej ilości i wartości sprzedawanych z Polski surowców mineralnych. Brak danych w zakresie importu tego surowca (6-7 mld m³ rocznie o wartości 5-6 mld PLN) wyraźnie natomiast obniża zarówno całkowitą ilość jak i wartość sprowadzonych do kraju surowców mineralnych. Tym samym należy pamiętać o tym, że saldo wielkości i wartości obrotów handlowych surowcami mineralnymi będzie zawyżone.

Całkowita wartość eksportu surowców mineralnych w 2009 roku zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 19,86 % i wyniosła 27 104 721 tys. PLN. Wartość importu spadła natomiast o 23,43 % i wyniosła 54 858 518 tys. PLN. Saldo obrotów handlowych (eksport – import) pozostało ujemne, przy czym było bardziej korzystne niż w poprzednim roku. Jego wartość (bez gazu ziemnego) wyniosła 27 753 797 tys. PLN.

W ujęciu ilościowym, w 2009 roku znacząco zmniejszyła się wielkość zarówno eksportu jak i importu surowców mineralnych. W eksporcie, gdzie tonaż towarów wyniósł 24 770 tys. ton, zanotowano spadek w stosunku do roku poprzedniego o 15,89 %. Całkowita wielkość importu wyniosła 55 424 tys. ton a spadek 13,72 %.

Kształtowanie się wielkości i wartości obrotów surowcami mineralnymi zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie podstawowych grup kopalin przedstawiono w tabeli 56.1.

Tabela 56.1

Import i eksport surowców mineralnych w 2009 roku

Grupa surowców	Import Eksport				Saldo	
	Ilość (tys. t)	%	Wartość (tys. PLN)	%	Ilość (tys. t)	Wartość (tys. PLN)
ogółem	55 424* 24 770*	100.0 100.0	54 858 518* 27 104 721*	100.0 100.0	- 30 654*	- 27 753 797*
energetyczne	38 551* 16 590*	69.6* 67.0*	42 552 971* 11 727 706*	77.6* 43.3*	- 21 961*	- 30 825 265*
metaliczne	6 012 1 934	10.8 7.8	7 503 487 11 565 161	13.7 42.7	- 4 077	+ 4 061 675
chemiczne	2 729 3 342	4.9 13.5	2 815 806 2 376 449	5.1 8.8	+ 613	- 439 357
skalne	8 131 2 903	14.7 11.7	1 986 254 1 435 404	3.6 5.3	- 5 228	- 550 850

* bez gazu ziemnego

Podobnie jak w latach ubiegłych, także i w 2009 roku największy udział zarówno w wartości importu jak i eksportu surowców mineralnych miały surowce energetyczne. Udział tej grupy surowców w ogólnej wartości importu wyniósł 77,6 %, a w eksporcie 43,3 %. W porównaniu do roku 2008 udział ten w imporcie zwiększył się o 0,7 % - przy braku danych dotyczących gazu ziemnego. W eksporcie natomiast zanotowano spadek o 5,4 % i był to powrót do tendencji trwającej w latach 2005-2007.

Drugą grupą, co do wielkości udziału w obrotach handlu zagranicznego surowcami mineralnymi, były surowce metaliczne. Udział tych surowców w wartości importu zmniejszył się o 0,3 % i wyniósł 13,7 %, natomiast w wartości eksportu wzrósł aż o 8 % i wyniósł 42,7 %.

Obie wymienione wyżej grupy stanowiły aż 91,3 % ogólnej wartości importu i 86,0 % wartości eksportu. Najniższy udział w obrotach handlu zagranicznego miały surowce skalne. Ich udział w wartości importu wynosił 3,6 % a eksportu 5,3 %. Razem z surowcami chemicznymi stanowiły one 8,7 % wartości importu i 14,1 % wartości eksportu w obrotach handlowych.

Ilościowe i wartościowe relacje eksportu i importu w poszczególnych grupach surowców przedstawiały się następująco:

- w grupie **surowców energetycznych** tonaż surowców importowanych był w 2009 roku wyższy niż eksportowanych, nawet pomimo nie uwzględnienia danych dotyczących importu gazu ziemnego. Saldo wartości obrotów handlowych pozostało

ujemne i wyniosło 30 825 265 tys. PLN. Saldo było jednak bardziej korzystne w stosunku do roku 2008 o 20,24 %, czyli 7 820 893 tys. PLN. Zdecydował o tym bardzo wyraźny spadek wartości importu - o 12 575 857 tys. PLN, przy mniejszym spadku wartości surowców sprzedanych - o 4 754 964 tys. PLN. Bardzo prawdopodobne jest, iż przy uwzględnieniu danych dotyczących gazu ziemnego wartość importu byłaby znacznie wyższa a tym samym saldo obrotów handlowych bardziej niekorzystne.

- w grupie **surowców metalicznych** tonaż importowanych surowców również był wyższy niż eksportowanych, przy czym różnica ta była mniejsza niż roku 2008. Podobnie jednak jak w latach poprzednich, dzięki korzystnej koniunkturze cen uzyskano dodatnie saldo wartości obrotów handlowych, które wyniosło 4 061 675 tys. PLN. Było ono ponad dwukrotnie wyższe niż w roku poprzednim (o 2 358 615 tys. PLN).
- w grupie **surowców chemicznych** tonaż surowców sprowadzonych do Polski był niższy niż tonaż surowców wyeksportowanych. Zarówno wartość importu jak i eksportu zmniejszyły się bardzo wyraźnie – odpowiednio o 1 481 382 tys. PLN (34,47 %) i 1 825 173 tys. PLN (43,44 %). Dlatego też saldo obrotów handlowych pozostało ujemne, przy czym osiągnęło poziom większy niż w roku 2008 i miało wartość 439 357 tys. PLN.
- w grupie **surowców skalnych** saldo obrotów handlowych także pozostało ujemne, przy czym ze względu na spadek wartości importu i wzrost wartości eksportu, było bardziej korzystne niż w roku wcześniejszym i wyniosło 550 850 tys. PLN.

Zestawienie wartości salda eksport - import ogółem i dla poszczególnych grup surowców w ostatnich 10 latach zestawiono w tabeli 56.2. Zestawienie salda wartości obrotów surowcami mineralnymi ograniczone zostało do ostatnich dziesięciu lat, w których dane przedstawiające polski handel zagraniczny podawane były według cen transakcyjnych.

Porównanie salda wielkości eksportu i importu surowców mineralnych ogółem, a także w poszczególnych grupach, w latach 2000 – 2009, przedstawiono w tabeli 56.3.

Z danych zawartych z tabeli 56.2 wynika, iż jedynie w przypadku surowców metalicznych stale występuje przewaga wartości eksportu nad importem i saldo pozostaje bardzo korzystne. W przypadku surowców chemicznych, po okresie wyraźnych wahań, widoczna jest tendencja spadkowa salda, szczególnie w 2009 roku. Saldo wartości obrotów handlowych pozostałymi dwoma grupami surowców od lat pozostaje ujemne. Dla grupy surowców energetycznych tendencja spadkowa saldo zahamowana została dopiero w ostatnim roku, w przypadku surowców skalnych po zwykłej tendencji utrzymującej się do roku 2006, w kolejnych latach nastąpiło załamanie i wyraźne pogorszenie salda obrotów handlowych.

Tabela 56.2

Saldo wartości eksport - import surowców mineralnych w latach 2000 – 2009 (mln PLN)

Lata	Ogółem	S u r o w c e			
		energetyczne	metaliczne	chemiczne	skalne
2000	- 15 453.97	- 16 115.73	+ 657.06	+ 472.84	- 468.14
2001	- 12 084.59	- 12 610.56	+ 876.32	+ 48.41	- 398.76
2002	- 11 065.92	- 11 950.99	+ 1 395.52	- 3.89	- 506.56
2003	- 12 595.97	- 13 800.00	+ 1 388.26	+ 257.08	- 441.31
2004	- 14 854.79	- 15 956.62	+ 1 378.78	- 51.40	- 225.55
2005	- 21 170.24	- 23 981.18	+ 2 622.69	+ 254.99	- 66.74
2006	- 23 405.10*	- 27 231.24*	+ 3 855.33	- 16.73	- 12.47
2007	- 30 553.90*	- 31 538.24*	+ 1 476.07	- 62.24	- 429.48
2008	- 37 827.58*	- 38 646.16*	+ 1 703.06	- 95.57	- 788.92
2009	- 27 753.80*	- 30 825.26*	+ 4 061.67	- 439.36	- 550.85

* bez gazu ziemnego

Tabela 56.3

Saldo ilości (tonaż) eksport - import surowców mineralnych w latach 2000 – 2009 (mln t)

Lata	Ogółem	S u r o w c e			
		energetyczne	metaliczne	chemiczne	skalne
2000	- 3.99	+ 1.53	- 8.91	+ 1.84	+ 1.54
2001	- 4.90	+ 1.32	- 6.82	+ 0.36	+ 0.25
2002	- 6.26	- 0.47	- 5.56	+ 0.17	- 0.40
2003	- 8.63	- 1.52	- 7.12	+ 1.05	- 1.03
2004	- 14.31	- 3.92	- 9.60	- 0.06	- 0.73
2005	- 12.88	- 7.42	- 5.91	+ 0.83	- 0.37
2006	- 14.44*	- 5.12*	- 8.35	- 0.16	- 0.82
2007	- 26.68*	- 12.50*	- 8.86	+ 0.09	- 5.41
2008	- 34.78*	- 20.65*	- 8.05	+ 0.67	- 6.76
2009	- 30.65*	- 21.96*	- 4.08	+ 0.61	- 5.23

* bez gazu ziemnego

Z danych zawartych w tabeli 56.3 wynika, iż we wszystkich grupach surowców, za wyjątkiem surowców metalicznych, do roku 2001 występowała ilościowa przewaga eksportu nad importem. Od 2002 roku salda obrotów handlowych surowcami energetycznymi, metalicznymi i skalnymi pozostają wyraźnie ujemne, w przypadku surowców chemicznych natomiast od 2007 roku saldo pozostaje dodatnie.

Zmiany salda wartości oraz wielkości importu i eksportu ogółem w latach 2000-2009 przedstawiono na figurach 56.1 i 56.2. Ze względu na brak w ostatnich czterech latach danych dotyczących gazu ziemnego przedstawiono dwa warianty wykresów – pełne znaczniki oznaczają dane obejmujące gaz ziemny a znaczniki puste dane bez gazu ziemnego. Pokazuje to jaki wpływ na ogólną wartość i wielkość salda obrotów surowcami mineralnymi w Polsce ma ten surowiec.

Fig. 56.1. Saldo wartości polskiego importu i eksportu surowców mineralnych w latach 2000-2009

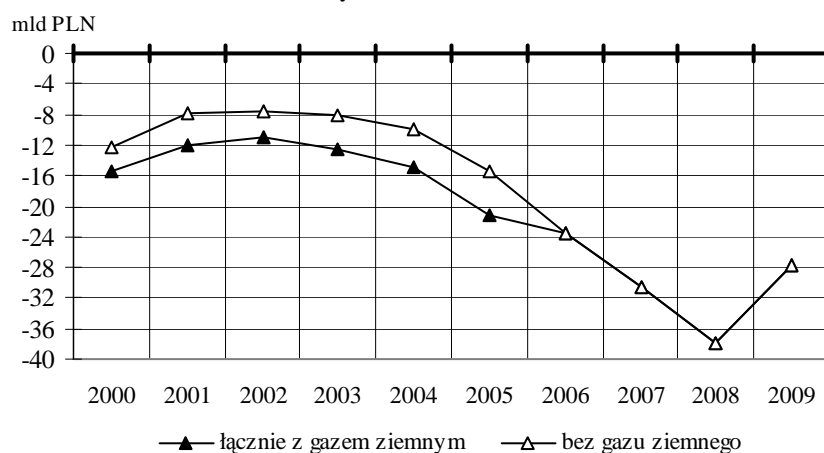
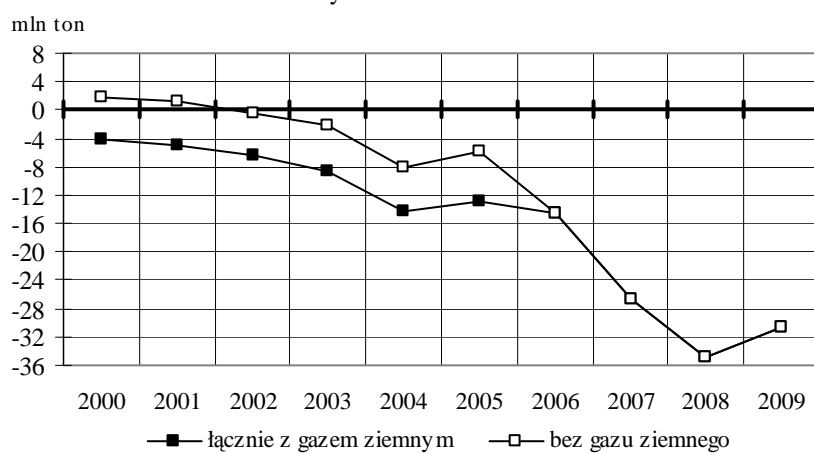

Fig. 56.2. Saldo wielkości polskiego importu i eksportu surowców mineralnych w latach 2000-2009

Na pierwszym wykresie przedstawiono saldo wartości obrotów handlowych surowcami mineralnymi w Polsce. Po niewielkich zmianach, jakie miały miejsce w latach 2001-2004, widoczna jest wyraźna tendencja spadkowa salda w latach 2005-2008. Dopiero w 2009 roku saldo osiągnęło wartość bardziej korzystną niż w roku wcześniejszym (o około 10 mld PLN) i wyniosło prawie – 28 mld PLN. Biorąc pod uwagę, iż wartość importu gazu ziemnego wynosiła w ostatnich latach 5-6 mld PLN, to gdyby uwzględnić ją także w latach 2006-2009, saldo prawdopodobnie obniżyłoby się w roku 2008 do około – 43 mld PLN a w roku 2009 do około – 33 mld PLN.

Saldo wielkości obrotów handlowych surowcami mineralnymi w Polsce zmniejszało się do roku 2004, w roku 2005 wzrosło, a w kolejnych latach znów trwała tendencja spadkowa (szczególnie wyraźnie widoczna w latach 2007-2008), zahamowana w 2009 roku. Saldo wyniosło wówczas niecałe – 31 mln ton. Gdyby uwzględnić w ostatnich czterech latach ilość sprowadzonego do Polski gazu ziemnego ($6-7 \text{ mld m}^3 \approx 6-7 \text{ mln ton}$), to podobnie jak w przypadku salda wartości, saldo wielkości byłoby bardziej ujemne i wynosiłoby około – 37 mln ton.

Porównanie procentowych udziałów głównych grup surowcowych w wartości polskiego eksportu i importu przedstawiono graficznie na figurach 56.3 i 56.4.

Fig. 56.3. Udział głównych grup surowców mineralnych w wartości polskiego importu surowców w latach 2008-2009

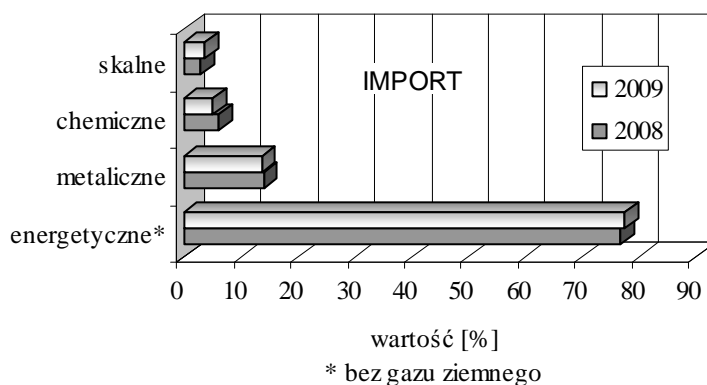
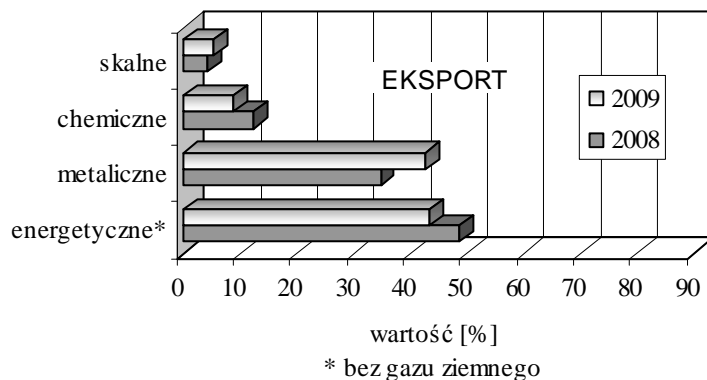

Fig. 56.4. Udział głównych grup surowców mineralnych w wartości polskiego eksportu surowców w latach 2008-2009

Sumaryczne wartości importu i eksportu surowców mineralnych a także ważniejszych półproduktów pochodzenia mineralnego w 2009 roku w porównaniu z odpowiednimi wartościami z 2008 roku przedstawia tabela 56.4.

Tabela 56.4
Porównanie wartości importu i eksportu surowców mineralnych w latach 2008 - 2009
(w cenach transakcyjnych - mln PLN)

Grupa surowców	2008		2009		Porównanie wartości	
	Wartość	%	Wartość	%	bezwzgl. 2009-2008	% 2008=100
ogółem	71 647.34*	100.0	54 858.52*	100.0	-16 788.82*	76.57*
	33 819.76*	100.0	27 104.72*	100.0	- 6 715.04*	80.14*
energetyczne	55 128.83*	76.9*	42 552.97*	77.6*	-12 575.86*	77.19*
	16 482.67*	48.7*	11 727.71*	43.3*	- 4 754.96*	71.15*
metaliczne	10 043.65	14.0	7 503.49	13.7	- 2 540.16	74.71
	11 746.71	34.7	11 565.16	42.7	- 181.55	98.45
chemiczne	4 297.19	6.0	2 815.81	5.1	- 1 481.38	65.53
	4 201.62	12.4	2 376.45	8.8	- 1 825.17	56.56
skalne	2 177.67	3.0	1 986.25	3.6	- 191.42	91.21
	1 388.75	4.1	1 435.40	5.3	+ 46.65	103.36

* bez gazu ziemnego

Ogólna wartość importu w 2009 roku zmniejszyła się o 23,43 % a wartość eksportu o 19,86 % w stosunku do roku 2008.

W imporcie spadek wartości obrotów handlowych zanotowano dla wszystkich czterech grup surowców. Największy miał miejsce w grupie surowców chemicznych (o 34,47 %), mniejszy w przypadku surowców metalicznych (o 25,29 %) i energetycznych (o 22,81 %), najniższy natomiast w grupie surowców skalnych (o 8,79 %).

W eksporcie wzrost wartości obrotów zanotowano tylko w grupie surowców skalnych (o 3,36 %). W pozostałych grupach miały miejsce wyraźne spadki. Największy, o 43,44 %, w grupie surowców chemicznych, mniejszy (o 28,85 %) w grupie surowców energetycznych, najmniejszy natomiast w grupie surowców metalicznych (o 1,55 %).

Kształtowanie się ilościowych relacji w obrotach surowcami, w dwóch ostatnich latach, przedstawia tabela 56.5.

Ogólna wielkość importu w roku 2009 w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 13,72 %, a wielkość eksportu zmniejszyła się o 15,89 %. We wszystkich grupach surowców nastąpił spadek wielkości importu – w grupie surowców metalicznych o 42,60 %, w grupie surowców chemicznych o 33,09 %, w grupie surowców skalnych o 22,28 % a w grupie surowców energetycznych o 1,71 %.

Tabela 56.5
Porównanie wielkości importu i eksportu surowców mineralnych w latach 2008 - 2009
(w mln ton)

Grupa surowców	2008		2009		Porównanie wielkości	
	Wielkość	%	Wielkość	%	bezwzgl. 2009-2008	% 2008=100
ogółem	64.23*	100.0	55.42*	100.0	- 8.81*	86.28*
	29.45*	100.0	24.77*	100.0	- 4.68*	84.11*
energetyczne	39.22*	61.1*	38.55*	69.6*	- 0.67*	98.29*
	18.56*	63.0*	16.59*	67.0*	- 1.97*	89.39*
metaliczne	10.47	16.3	6.01	10.8	- 4.46	57.40
	2.43	8.2	1.93	7.8	- 0.50	79.42
chemiczne	4.08	6.4	2.73	4.9	- 1.35	66.91
	4.75	16.1	3.34	13.5	- 1.41	70.32
skalne	10.46	16.3	8.13	14.7	- 2.33	77.72
	3.70	12.6	2.90	11.7	- 0.80	78.38

* bez gazu ziemnego

Wielkość eksportu zmniejszyła się wyraźnie w grupie surowców chemicznych – o 29,68 %, mniejsze spadki dotyczyły surowców skalnych (o 21,62 %) i metalicznych (o 20,58 %). Najmniejszy spadek wielkości eksportu wystąpił w grupie surowców energetycznych – o 10,61 %.

Szczegółowy wykaz surowców i niektórych półproduktów będących przedmiotem polskiej wymiany międzynarodowej w 2009 roku przedstawiono w tabeli 56.6. Zestawione w niej dane opracowano na podstawie tabulogramów Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC). Podane wartości towarów pochodzą z danych zawartych w zgłoszeniach celnych SAD oraz deklaracjach INTRASTAT. Dane te są danymi rzeczywistymi, bez doszacowań tych podmiotów, które zostały zwolnione z obowiązku sprawozdawczego oraz które tego obowiązku w wymaganym terminie nie dopełniły. Dokumenty SAD stosowane były jeszcze przed wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej a obecnie wymagane są przy wymianie handlowej krajów UE z krajami spoza UE. Deklaracje INTRASTAT wymagane są przy eksporcie lub imporcie wewnątrz UE, przy czym muszą być wypełniane po przekroczeniu określonej wartości towarów – w przywozie jest to 500 tys. PLN a w wywozie 800 tys. PLN. Z danych CAAC wynika, iż niedoszacowanie danych wynikające z obrotów handlowych nieprzekraczających w/w wartości wynosi najczęściej około 10 %.

Tabela 56.6

Import i eksport surowców mineralnych i niektórych półproduktów
w 2009 roku

N a z w a s u r o w c a	I m p o r t		E k s p o r t	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
I.SUROWCE ENERGETYCZNE				
Ogółem:	38 551 363 065	42 552 971	16 590 473 148	11 727 706
Gazy ziemne	Dane objęte tajemnicą statystyczną			
Ropa naftowa	19 954 768 375	25 908 558	14 965 685	15 690
Produkty naftowe	7 121 639 518	12 256 402	2 734 330 837	4 229 903
Węgiel kamienny razem:	10 819 621 711	3 305 137	8 395 607 838	2 965 037
- antracyt	329 533 063	102 466	7 837 550	3 470
- humusowy, kokсовy, niescalony	2 258 697 787	1 121 370	1 724 513 682	703 457
- humusowy bez kokso- wego, proszek, niescalony	2 960 923 422	693 318	132 597 494	38 805
- pozostały (bez antracytu i humusowego)	5 243 236 361	1 379 365	6 530 320 462	2 219 022
- brykiety	27 231 078	8 618	338 650	283
Węgiel brunatny	37 313 868	15 522	68 321 430	7 091
Gaz węglowy inny niż z ropy naftowej	543	98	21	3
Produkty koksochemiczne	186 110 986	268 101	387 506 539	298 457
Koks i półkoks	54 574 452	35 019	4 813 103 664	3 293 094
Wyroby z węgla uszlachetnionych	39 603 289	311 547	62 220 518	728 819
Bitum i asfalt naturalny, łupek bit.	173 355 836	406 533	62 702 242	166 447
II.SUROWCE METALICZNE				
Ogółem:	6 011 760 644	7 503 487	1 934 264 114	11 565 161
Aluminium razem:	414 747 465	1 883 105	181 898 661	788 015
- rudy Al i koncentraty	48 926 096	32 968	585 100	1 175
- odpady zawierające Al	1 701 662	233	2 739 795	3 735
- Al niestopowe nie obrob.	72 446 315	405 957	1 423 701	11 710
- stopy Al	151 052 383	1 022 458	63 854 288	349 834
- odpady i złom Al	66 792 739	225 931	99 521 883	394 838
- proszki i płatki	2 287 640	14 905	1 600 256	14 249
- związki Al	71 540 630	180 653	12 173 638	12 474
Antymon razem:	1 135 103	16 702	127 091	2 235
- rudy Sb i koncentraty	35 250	503	0	0
- Sb nie obrob., proszki, odpady, złom	69 944	1 334	45 126	895
- związki Sb	1 029 909	14 865	81 965	1 341
Bar: (patrz: Stront i bar lub związki Ba w: Surowce chemiczne)				
Beryl:				
- związki Be	0	1	0	0

N a z w a s u r o w c a	I m p o r t		E k s p o r t	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
Bizmut razem:				
- Bi nie obrob., proszki, złom	16 822	864	556	44
Cer razem:	41 211	1 732	4 054	80
- związki Ce	40 969	1 611	4 000	70
- stopy Fe-Ce	242	121	54	10
Chrom razem:	15 899 111	47 038	1 264 774	6 547
- rudy Cr i koncentraty	11 504 550	16 961	106 980	210
- Cr nie obrob., stopy, proszki, złom	1 196 143	2 317	858 354	1 272
- związki Cr	3 198 418	27 760	299 440	5 065
Cyna razem:	3 632 954	87 960	354 942	13 581
- rudy Sn i koncentraty	220 378	236	0	0
- Sn niestopowa	1 590 645	58 607	250 561	11 243
- stopy Sn	38 627	1 942	11 996	691
- odpady i złom	1 659 066	25 201	13 080	416
- proszki i płatki	2 498	317	350	21
- związki Sn	121 740	1 656	78 955	1 210
Cynk razem:	171 188 305	362 705	144 120 530	559 426
- rudy Zn i koncentraty	128 968 226	155 171	44 283 704	62 988
- popiół i pozostałości zawierające gł. Zn	1 289 940	1 940	956 271	3 685
- Zn niestopowy	21 717 264	114 991	84 286 812	423 529
- stopy Zn	8 318 585	45 190	4 577 250	25 591
- odpady i złom	3 778 535	13 250	1 592 710	5 674
- proszki, pył i płatki	250 445	2 475	431 891	858
- związki Zn	6 865 310	29 687	7 991 892	37 100
Cyrkon razem:	366 247	2 621	1 098	5
- rudy Zr i koncentraty	363 725	2 575	1 098	5
- Zr nie obrob., proszki, odpady	2 522	45	0	0
Gal, ind, tal:				
- nie obrob., złom, odpady, proszki	76	141	8	54
German razem:	22 997	1 065	19 698	270
- Ge nie obr., złom, odpady, proszki	15	28	0	0
- związki Ge	22 982	1 037	19 698	270
Hafn:				
- nie obrob., złom	16	15	0	0
Iryd, osm, ruten:				
- w stanie sur., proszki	0	15	0	3
Kadm razem:	11 687	677	307 494	4 352
- Cd nie obrob., złom, proszki	456	29	195 115	1 854
- związki Cd	11 231	649	112 379	2 498

N a z w a s u r o w c a	I m p o r t		E k s p o r t	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
Kobalt razem:	54 605	5 760	7 186	754
- Co nie obrob., proszki, odpady, złom	38 741	4 194	1 219	186
- związki Co	15 864	1 566	5 967	567
Lit:				
- związki Li	242 347	5 198	34 245	747
Magnez razem:	74 771 097	139 281	10 605 554	15 964
- Mg metaliczny	3 621 567	39 431	299 156	2 822
- złom, odpady, proszki	81 679	1 117	782 967	3 950
- związki Mg	71 067 851	98 733	9 523 431	9 192
Mangan razem:	8 492 277	33 363	751 227	3 386
- rudy Mn	2 260 880	4 538	20 000	65
- Mn nie obrob., złom, odpady, proszki	356 278	3 095	604 000	2 380
- związki Mn	5 875 119	25 730	127 227	940
Metale alkaliczne (oprócz sodu):	2 305	33	135	2
Metale szlachetne razem:	482 143	126 369	568 799	104 516
- rudy i koncentraty	490	71	79	3 970
- odpady, złom (bez Au, Pt)	251 951	56 856	545 201	86 999
- wyr. niejubil. (bez Au, Pt), kataliz.	28 412	34 189	14 396	12 348
- związki	201 290	35 252	9 123	1 199
Metale ziem rzadkich; itr, skand (nie rozdz.) razem:	18 001	1 110	245	16
- nie stop., nie zmiesz., mieszanki, stopy	2 401	106	0	0
- związki metali ziem rzadkich (bez Ce)	15 600	1 004	245	16
Miedź razem:	160 595 211	1 503 753	405 454 865	6 236 381
- rudy Cu i koncentraty	78 031 650	288 235	11 518	46
- kamienie miedziowe i Cu cementacyjna	6	1	1 487 578	3 846
- Cu nierafinowana (anody do rafinacji elektrolit.)	44 671 811	750 422	23 537 569	434 796
- Cu rafinowana (katody, kęsy i in.)	13 904 728	174 306	313 509 445	5 111 156
- stopy (mosiądz, brąz, alpaka i in.; stopy przejśc.)	2 407 996	33 980	3 800 884	35 572
- odpady, złom Cu	10 247 414	155 040	12 477 696	161 003
- odpady i złom stopów	5 219 495	67 043	40 978 675	420 499
- proszki i płatki	168 500	5 813	829 109	28 199
- związki Cu	5 943 611	28 913	8 822 391	41 263
Molibden razem:	633 481	4 542	182 418	8 270
- rudy Mo i koncentraty	197	6	0	0
- Mo nie obrob., odpady, złom	545 355	1 067	20 982	637
- proszki	581	218	0	0

N a z w a s u r o w c a	I m p o r t		E k s p o r t	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
- związki Mo	87 348	3 251	161 436	7 632
Nikiel razem:	6 724 837	232 130	5 257 883	163 079
- odpady zawierające Ni	0	0	42 231	19
- niestopowy i pośrednie produkty hutnicze	2 811 764	135 121	1 672 683	82 640
- stopowy nieobrobiony	181 471	15 682	4	3
- odpady i złom Ni niestopowego	72 641	2 800	97 293	3 540
- odpady i złom stopów Ni	2 996 058	27 998	1 086 466	48 686
- proszki i płatki	94 678	7 673	7 198	690
- związki Ni	568 225	42 857	2 352 008	27 502
Niob i ren:				
- nie obrob., złom, odpady, proszki	0	2	0	0
Ołów razem:	33 882 578	176 974	114 366 692	395 533
- rudy Pb i koncentraty	1 285 660	1 704	59 765 478	113 050
- rafin. i nierafin., nie obrob.	23 505 435	124 684	44 557 184	226 069
- stopy Pb	6 166 629	36 780	4 367 093	25 841
- odpady i złom	2 275 827	9 850	1 516 873	6 163
- proszki i płatki	654	25	500	10
- związki Pb	648 373	3 931	4 159 564	24 400
Pierw. promieniotwórcze (nie rozdzielone):	7 147	14 713	2 508	17 326
Pallad:				
- w stanie surowym, w postaci proszku	37	604	1	3
Platyna razem:	88	13 184	2 226	28 241
- Pt w stanie surowym, w postaci proszku	5	293	1	54
- odpady, złom	36	7 833	2 068	28 154
- katalizatory	47	5 057	157	32
Rod:				
- w stanie surowym, w postaci proszku	3	489	10	1 339
Rtęć razem:	86 562	6 469	47 040	1 211
- Hg metaliczna	10 763	6 011	46 705	1 204
- związki Hg	75 799	458	335	7
Sód:				
- Na metaliczny	323 118	1 943	1 499	5
Srebro razem:	177 705	173 751	1 286 637	1 718 510
- Ag w stanie surowym i półproduktu	129 497	162 218	1 264 140	1 709 437
- proszek	13	127	4 423	5 570
- związki Ag	48 195	11 407	18 074	3 504
Stront: (patrz: Stront i bar lub związki w: Surowce chemiczne)				

N a z w a s u r o w c a	I m p o r t		E k s p o r t	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
Tantal: - nie obrob., proszki, odpady, złom	23	12	0	0
Tor: - stopy, dyspersje, miesz., cermetale zaw. Th	90 200	376	239	4
Tytan razem:	129 677 996	387 191	20 952 754	133 852
- rudy Ti i koncentraty	84 391 656	49 719	10 040	24
- nie obrob., proszki, odpady, złom	79 169	749	96 736	807
- związki Ti	45 207 171	336 724	20 845 978	133 021
Uran:	18	26	155	0
- związki, stopy, prod. ceram. wzbogacone w U- 235	0	0	155	0
- związki, stopy, prod. ceram. zubożone w U-235	18	26	0	0
Wanad razem:	11 513	251	9 021	668
- V nie obrob., odpady, proszki	22	28	4 271	196
- związki V	11 491	223	4 750	473
Wapń:				
- Ca metaliczny	12 595	194	17 395	165
Wolfram razem:	51 506	5 028	119 682	4 866
- rudy W i koncentraty	6	2	0	0
- proszki, nie obrob., odpady, złom	10 334	2 200	119 681	4 866
- związki W	41 166	2 826	1	0
Złoto razem:	614	29 259	18 371	12 451
- proszek	102	19	1	90
- w stanie surowym inne niż proszek	250	22 972	102	10 745
- odpady, złom	0	0	18 267	1 616
- związki Au	262	6 268	1	0
Żelazo razem:	4 731 137 476	2 202 031	1 035 146 831	1 334 165
- rudy Fe i koncentraty	3 791 920 936	776 714	14 893 306	3 483
- surówka niestopowa	156 002 511	155 937	7 916 790	9 555
- surówka stopowa	405 292	1 784	2 301 833	1 418
- żelazostopy	133 653 134	564 549	38 695 583	177 218
- produkty bezpośr. odtleniania rud Fe	1 840 157	1 778	0	0
- Fe o czystości > 99.94 %	3 594	93	80 075	189
- odpady i złom	603 238 110	444 528	959 964 503	1 090 583
- granulki i proszki, surówki żeliwa i stali	16 140 211	45 329	4 439 351	16 921
- związki Fe	27 933 531	211 318	6 855 390	34 798
Rudy metali pozostałe:	40 000	111	0	0
Odpady metalurgii metali:	256 897 000	33 069	11 331 176	9 089

Nazwa surowca	Import		Eksport	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
III. SUROWCE CHEMICZNE				
Ogółem:	2 729 395 867	2 815 806	3 342 151 268	2 376 449
Arsen:	20 434	240	1 250	9
Bar razem:	12 605 500	14 282	64 160	99
- wityryt	7 800	12	0	0
- baryt	7 520 454	6 368	0	0
- związki Ba	5 077 246	7 901	64 160	99
Bor razem:	9 662 216	25 090	1 290 421	3 754
- bor	161	127	0	0
- naturalne borany	1 435 400	2 254	0	0
- związki B	8 226 655	22 709	1 290 421	3 754
Brom razem:	349 582	2 201	6 781	108
- brom	6 214	74	5 481	72
- związki Br	343 368	2 127	1 300	36
Fluor razem:	11 500 547	20 338	818 426	2 418
- fluor	3 594	548	0	0
- fluoryt	9 492 571	8 725	1 005	2
- związki F	2 004 382	11 065	817 421	2 416
Fosfor razem:	493 340 457	326 293	38 515 097	97 083
- fosfor	9 313 005	75 523	2 262 370	19 876
- fosforyty	458 921 725	163 181	4 050	6
- nawozy fosforowe	10 068 561	15 431	17 409 859	19 515
- związki P	15 037 166	72 157	18 838 818	57 686
Hel:	53 229	8 147	647 782	23 371
Jod razem:	137 511	4 444	28 130	2 488
- jod	10 471	936	4 630	471
- związki J	127 040	3 508	23 500	2 017
Karbid:	20 113 667	50 951	1	0
Krzemionka: (skały krzemionkowe, ziemia okrzemkowa, trypla, diatomit)	9 842 630	13 508	71 321	237
Krzem razem:	69 305 804	394 399	10 992 111	41 772
- krzem	11 942 919	122 856	1 088 567	26 443
- związki Si	57 362 885	271 543	9 903 544	15 329
Nawozy razem:	1 010 872 171	943 759	1 437 362 228	1 150 790
- azotowe	699 709 100	529 889	1 202 211 370	828 739
- wieloskładnikowe	311 163 071	413 870	235 150 858	322 050
Pigmenty mineralne:	396 971	2 361	10 061	68
Potas razem:	270 743 737	443 203	120 966 519	131 330
- nawozy potasowe	208 170 688	318 491	19 165 550	36 508
- związki K	62 573 049	124 712	101 800 969	94 822
Selen i tellur razem:	72 280	7 025	86 112	9 485
- selen	8 179	1 063	51 045	6 663
- tellur	907	524	0	0
- związki Se i Te	63 194	5 438	35 067	2 822

N a z w a s u r o w c a	I m p o r t		E k s p o r t	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
Siarka razem:	57 952 043	49 628	555 492 506	75 731
- piryty żelaz. nie prażone	653 500	1 044	12 000	21
- surowa lub nierafin.	34 161 698	5 995	139 784 100	19 212
- rafinowana	1 202 943	9 489	12 261 216	17 446
- sublimowana lub strącana, koloidalna	1 023 082	160	29 681 908	4 336
- kwas siarkowy, oleum	9 049 591	3 192	316 042 791	12 458
- związki S	11 861 229	29 748	57 710 491	22 257
Sód razem:	657 220 267	356 858	1 132 870 674	798 233
- sól kamienna do przeróbki chemicznej	27 906 878	4 261	82 936 002	16 761
- sól denaturowana do celów przemysłowych	12 606 603	4 167	165 752 647	40 814
- sól spoż. dla ludzi	41 458 462	13 973	35 946 563	12 301
- sól spoż. dla zwierząt	401 293 498	37 004	222 244 309	50 537
- solanka	63 048	1 214	3 618 599	2 270
- związki Na	173 891 778	296 238	622 372 554	675 549
Stront i bar razem:	286 167	1 630	414	5
- stront i bar	109 417	679	0	0
- związki Sr	176 750	951	414	4 616
Wapń:				
- związki Ca	105 206 821	153 081	42 927 688	39 475
IV. SUROWCE SKALNE				
Ogółem:	8 131 308 109	1 986 254	2 903 040 034	1 435 404
Azbest:				
- azbest surowy, włókna	35 000	554	0	0
Bentonity:	122 476 515	38 751	23 384 831	26 696
Cement razem:	531 997 288	181 486	568 289 189	217 131
- cementy	494 320 173	168 385	439 098 204	188 890
- klinkier cementowy	37 677 115	13 101	129 190 985	28 241
Dolomit:				
- surowy, wypalany, scalony	141 570 972	23 944	31 996 500	12 429
Gips razem:	270 702 255	72 398	478 261 878	270 044
- gips, anhydryt	157 973 804	9 026	7 725 042	3 735
- tynki gipsowe	82 586 021	36 854	32 825 030	25 374
- gips, wyroby budowlane	30 142 430	26 518	437 711 806	240 934
Glina (bez ogniotrwałej i formierskiej) razem:	84 349 652	36 183	12 252 434	2 918
- gliny	71 489 494	18 897	12 049 109	2 809
- andaluzyt, cyjanit, sylimanit, mulit	8 811 759	12 575	611	2
- ziemie szamotowe i dynamasowe	4 048 399	4 711	202 714	107
Grafit naturalny:	2 875 030	8 062	65 687	449

N a z w a s u r o w c a	I m p o r t		E k s p o r t	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
Kamienie bloczne i łamane razem:	4 757 243 939	871 889	961 970 970	126 705
w tym:				
- Kamienie bloczne:	489 823 836	536 737	97 087 733	83 170
- surowe i wstęp. obrob.	247 223 564	187 421	74 259 197	24 149
- pocięte na bloki i płyty o grub.< 25 cm	4 483 331	10 664	855 978	1 708
- kamienne elementy budowlane	223 661 177	326 143	21 749 651	56 800
- inne.	14 455 764	12 509	222 907	512
- Kamienie łamane:	4 267 420 103	335 152	864 883 237	43 535
- kostki bruk, płyty, krawężniki itp.	28 262 459	6 758	68 341 525	19 587
- kruszywo łamane	4 239 157 644	328 394	796 541 712	23 948
Kamienie szlachetne i ozdobne nie obrob. razem:	7 859	2 891	5 322	132
- diamenty	163	2 557	427	44
- inne	7 696	333	4 895	88
Kaolin razem:	98 679 990	41 979	11 656 930	3 203
- surowy	89 305 205	36 322	11 639 720	3 183
- wypalany	9 374 785	5 657	17 210	20
Korund i in. mat. ściernie razem:	4 123 341	4 504	938 813	1 068
- korund, szmergiel, granat, sur. i wst. obrob.	4 068 162	3 360	938 711	1 003
- pył i proszek z diamen- tów i in. kamieni natur.	55 179	1 144	102	65
Kreda:	45 785 924	15 080	2 661 967	1 418
Kruszywo naturalne (otoczaki, żwir, krzemień):	1 013 658 005	46 623	26 537 678	818
Kwarc:	7 211 601	4 175	123 339	182
Kwarcyt:	15 122 441	1 532	21 500	13
Materiały izolacyjne:	54 275 499	181 628	126 220 085	470 280
Mat. ogniotrwałe razem:	280 836 626	204 186	63 595 171	128 041
- magnezyt	23 323 161	38 528	518 838	387
- glina ogniotrwała	212 648 828	41 808	11 652 006	5 092
- ogniotr. masy i zaprawy	40 429 535	105 852	31 667 477	59 837
- wyroby zaw. magnezyt dolomit lub chromit	4 435 102	17 997	19 756 850	62 725
Mika razem:	1 342 501	13 553	14 557	358
- surowa, proszek	1 189 016	3 686	12 229	129
- wyroby z miki	153 485	9 867	2 328	228
Minerały i skały o znacz. technicznym	194 136 140	143 080	74 929 143	128 510
Naturalne mat. polerskie:				
- pumeks surowy i in.	4 370 120	2 528	95 033	3 748
Piaski razem:	181 409 194	9 540	257 005 914	18 414
- krzemionkowe i kwarc.	7 904 539	5 499	156 002 067	14 734

N a z w a s u r o w c a	I m p o r t		E k s p o r t	
	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)	Masa (kg)	Wartość (tys. PLN)
- inne	173 504 655	4 041	101 003 847	3 680
Skalenie:	194 324 421	35 462	1 679 795	928
Talk:				
- talk, steatyt	18 404 706	26 710	775 250	1 718
Torf i wyroby z torfu	164 374 487	46 054	51 714 374	23 165
Wapno:				
- topnik wap., wapno	160 486 262	29 627	411 879 390	13 928

W stosunku do poprzednich edycji bilansu, lista prezentowanych towarów jest stale uaktualniana zgodnie z tabulogramami CAAC. Jest to konsekwencją faktu, iż przystępując do Unii Europejskiej Polska przyjęła Wspólną Taryfę Celną. Od 1 stycznia 2004 roku obowiązuje w UE rozporządzenie Komisji (EC) Nr 1789/2003 z dnia 11 października 2003 roku (Dz. U. WE L 281, 30 października 2003) zmieniające rozporządzenie Rady (EEC) Nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 roku w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz Wspólnej Taryfy Celnej (DZ. U. WE. L 256 z 07.09.1987 r.). Rozporządzenie to obowiązuje dla Polski od 1 maja 2004 roku.

Na podstawie art. 2 Rozporządzenia Rady (EEC) Nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 roku w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz Wspólnej Taryfy Celnej (DZ. U. WE. L 256 z 07.09.1987 r.) ustanowiona jest Zintegrowana Taryfa Wspólnot Europejskich (TARIC). TARIC jest bazą danych obejmującą taryfę wspólnotową i całe prawodawstwo handlowe i zarządzany jest przez Komisję Europejską – DG TAXUD. W Polsce integrację TARIC UE i środków krajowych stanowi System Zintegrowanej Taryfy Celnej – ISZTAR, stale aktualizowany danymi pochodzącymi z systemu TARIC.

Taryfa Celną Wspólnot Europejskich obejmuje Scaloną Nomenklaturę (Combined Nomenclature - CN) oraz każdą inną nomenklaturę, która jest oparta na Scalonej Nomenklaturze lub która dodaje dalsze jej podpodziały i została ustanowiona odrębnymi postanowieniami Wspólnoty. Scalona Nomenklatura jest 8-znakowym rozwinięciem Systemu Zharmonizowanego (Harmonized System – HS), który obowiązuje we Wspólnej Taryfie Celnej i został wprowadzony w życie Międzynarodową Konwencją w sprawie Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania towarów, sporządzaną pod auspicjami Rady Współpracy Celnej w Brukseli dnia 14 czerwca 1983 roku (DZ. U. Z 1997 r. Nr 11, poz. 62). Nomenklatura Scalona funkcjonuje w polskiej taryfie celnej od 1991 roku na mocy Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami członkowskimi.

Jednostki miar są zgodne z ewidencją i statystyką handlu zagranicznego. Wielkość obrotów dotyczących wszystkich grupowań wyraża się w jednostkach masy, tj. w kilogramach, względnie w jednostkach pochodnych. Jednostki miar oraz ich symbole cyfrowe i literowe wynikają z wykazu jednostek miar obowiązujących w statystyce państwowej.

Z zestawionych w tabeli 56.6 wartości wynika, że w 2009 roku surowcami o największym udziale w wartości importu (procenty w nawiasach oznaczają udział w ogólnej wartości importu surowców mineralnych) były:

- w grupie surowców energetycznych: ropa naftowa (47,23 %), produkty naftowe (22,34 %) i węgiel kamienny (6,02 %) - przy braku danych na temat importu gazu ziemnego (w roku 2005 było to 12,41 % udziału w ogólnej wartości importu surowców mineralnych);
- w grupie surowców metalicznych: surowce i produkty metalurgii żelaza, a więc rudy i koncentraty, złom, surówki, żelazostopy, proszek i związki (4,01 %), surowce i produkty metalurgii aluminium (3,43 %) oraz surowce i produkty metalurgii miedzi (2,74 %);
- w grupie surowców chemicznych: nawozy azotowe i wieloskładnikowe (1,72 %), surowce potasu - nawozy potasowe i związki potasu (0,81 %) oraz krzem i związki krzemu (0,72 %);
- w grupie surowców skalnych: kamienie bloczne i łamane (1,59 %), materiały ogniotrwałe (0,37 %), cement (0,33 %) oraz materiały izolacyjne (0,33 %).

Wartość importu wyżej wymienionych surowców stanowiła 91,64 % całkowitej wartości importu surowców w 2009 roku.

W ogólnej wartości eksportu surowców mineralnych w 2009 roku największy udział miały natomiast:

- w grupie surowców energetycznych: produkty naftowe (15,61 %), koks i półkoks (12,15 %), oraz węgiel kamienny (10,94 %) - w tym energetyczny 8,34 % i koksowy 2,60 %;
- spośród surowców metalicznych: surowce i produkty metalurgii miedzi (23,01 %), w tym miedź rafinowana – 18,86 %; srebro (6,34 %) oraz żelazo i żelazostopy (4,92 %);
- w grupie surowców chemicznych: nawozy azotowe i wieloskładnikowe (4,25 %), sól i związki sodu (2,94 %) oraz surowce potasu - nawozy potasowe i związki potasu (0,48 %);
- w grupie surowców skalnych: materiały izolacyjne (1,74 %), gips (1,00 %) oraz cement (0,80 %).

Udział wymienionych wyżej surowców w całkowitej wartości polskiego eksportu surowców w 2009 roku stanowił 84,18 %.

Kierunki importu i eksportu dla 4 podstawowych grup surowców w 2009 roku przedstawiono w tabeli 56.7, zestawiając po 25 krajów będących głównymi partnerami handlowymi Polski.

Tabela 56.7

Kierunki importu i eksportu surowców w 2009 r.

IMPORT				EKSPORT			
Lp.	Kraj	Ilość tys. t	Wartość tys. PLN	Lp.	Kraj	Ilość tys. t	Wartość tys. PLN
SUROWCE ENERGETYCZNE*							
	ŚWIAT (ogółem)	38 551	42 552 971		ŚWIAT (ogółem)	16 590	11 727 706
1	Rosja	27 012	27 676 268	1	Niemcy	4 484	2 438 098
2	Niemcy	1 744	3 358 511	2	Czechy	2 374	1 408 295
3	Białoruś	1 120	1 606 146	3	Austria	1 823	999 140
4	Finlandia	915	1 555 908	4	Dania	622	547 093
5	Czechy	2 041	1 069 413	5	Słowacja	776	521 665
6	Słowacja	500	924 339	6	Francja	797	496 011
7	Litwa	569	876 620	7	Rumunia	609	467 344
8	Kazachstan	777	725 974	8	Ukraina	291	410 997
9	Algieria	424	648 523	9	Szwecja	285	357 316
10	Stany Zjednoczone	1 086	639 686	10	Wielka Brytania	665	322 519
11	Szwecja	290	458 688	11	Norwegia	289	315 374
12	Norwegia	301	435 178	12	Finlandia	454	295 426
13	Wielka Brytania	229	429 229	13	Irlandia	279	238 512
14	Francja	77	265 440	14	Turcja	499	235 641
15	Holandia	106	242 875	15	Indie	419	217 415
16	Rep. Połudn. Afryki	142	215 656	16	Litwa	120	193 078
17	Ukraina	447	202 905	17	Holandia	291	184 739
18	Węgry	89	166 111	18	Zjedn. Emir. Arab.	32	176 500
19	Belgia	38	141 000	19	Węgry	148	174 971
20	Chiny	36	121 452	20	Belgia	156	119 615
21	Włochy	31	120 044	21	Włochy	96	118 590
22	Dania	93	118 256	22	Rosja	123	117 539
23	Kolumbia	255	115 421	23	Estonia	55	104 323
24	Austria	18	114 390	24	Hiszpania	158	91 078
25	Australia	64	85 179	25	Egipt	35	88 857
SUROWCE METALICZNE							
	ŚWIAT (ogółem)	6 012	7 503 487		ŚWIAT (ogółem)	1 934	11 565 161
1	Niemcy	233	1 587 189	1	Niemcy	727	3 489 260
2	Czechy	724	783 216	2	Chiny	164	1 764 734
3	Ukraina	3 092	759 362	3	Wielka Brytania	22	1 302 176
4	Norwegia	180	534 968	4	Francja	76	789 013
5	Rosja	679	446 375	5	Czechy	358	713 165
6	Słowacja	218	425 107	6	Słowacja	72	594 778
7	Belgia	43	351 090	7	Włochy	65	585 730
8	Chile	68	327 020	8	Finlandia	47	441 318
9	Holandia	32	232 516	9	Belgia	22	406 567
10	Wielka Brytania	32	191 594	10	Austria	56	228 185
11	Szwecja	46	164 029	11	Holandia	26	210 449
12	Brazylia	100	147 951	12	Egipt	9	156 231
13	Francja	18	130 033	13	Bułgaria	38	90 318
14	Hiszpania	28	117 398	14	Hiszpania	82	77 012
15	Stany Zjednoczone	67	114 386	15	Tajwan	9	61 977

IMPORT				EKSPORT			
Lp.	Kraj	Ilość tys. t	Wartość tys. PLN	Lp.	Kraj	Ilość tys. t	Wartość tys. PLN
16	Chiny	32	110 175	16	Rumunia	14	61 852
17	Włochy	9	88 290	17	Ukraina	6	58 925
18	Maroko	22	86 244	18	Węgry	11	51 924
19	Rumunia	23	84 722	19	Stany Zjednoczone	1	50 155
20	Zjedn. Emir. Arab.	10	71 575	20	Turcja	52	44 163
21	Rep. Połudn. Afryki	18	68 044	21	Łotwa	3	39 065
22	Dem. Rep. Konga	6	64 315	22	Indie	20	38 452
23	Australia	41	55 769	23	Estonia	1	32 793
24	Austria	5	55 074	24	Szwecja	13	28 181
25	Bułgaria	4	49 861	25	Słowenia	5	25 370
SUROWCE CHEMICZNE							
	ŚWIAT (ogółem)	2 729	2 815 806		ŚWIAT (ogółem)	3 342	2 376 449
1	Niemcy	541	549 081	1	Niemcy	664	568 083
2	Rosja	301	391 720	2	Czechy	596	336 815
3	Białoruś	410	230 764	3	Belgia	129	123 624
4	Litwa	193	211 710	4	Dania	120	119 358
5	Kazachstan	26	115 770	5	Francja	139	103 063
6	Belgia	35	113 365	6	Szwecja	127	99 249
7	Holandia	71	100 070	7	Słowacja	162	83 459
8	Francja	32	91 780	8	Wielka Brytania	94	81 142
9	Czechy	83	83 450	9	Brazylia	244	77 636
10	Chiny	41	76 371	10	Węgry	54	62 237
11	Tunezja	197	75 457	11	Austria	80	60 844
12	Austria	43	64 346	12	Włochy	44	57 635
13	Słowacja	45	61 932	13	Holandia	52	56 832
14	Syria	162	61 700	14	Litwa	63	52 039
15	Finlandia	30	58 491	15	Finlandia	64	45 591
16	Wielka Brytania	25	51 150	16	Benin	22	36 454
17	Norwegia	26	47 816	17	Norwegia	57	31 637
18	Węgry	49	41 166	18	Białoruś	15	31 144
19	Dania	11	38 916	19	Hiszpania	33	30 373
20	Turcja	19	33 344	20	Nigeria	28	27 193
21	Izrael	34	31 947	21	Turcja	43	21 204
22	Brazylia	5	30 700	22	Maroko	187	21 125
23	Ukraina	180	30 634	23	Ukraina	9	19 075
24	Stany Zjednoczone	3	20 727	24	Tajwan	0	15 831
25	Szwecja	10	20 610	25	Irlandia	11	14 028
SUROWCE SKALNE							
	ŚWIAT (ogółem)	8 131	1 986 254		ŚWIAT (ogółem)	2 903	1 435 404
1	Niemcy	2 995	477 667	1	Niemcy	1 259	252 640
2	Chiny	125	177 571	2	Czechy	452	136 965
3	Czechy	589	155 206	3	Rumunia	189	109 678
4	Słowacja	780	113 489	4	Rosja	128	103 487
5	Indie	79	105 811	5	Włochy	43	98 557
6	Rep. Połudn. Afryki	95	93 810	6	Ukraina	125	94 537
7	Norwegia	976	91 312	7	Francja	53	75 687
8	Włochy	60	84 399	8	Słowacja	184	62 520
9	Wielka Brytania	588	80 110	9	Białoruś	67	55 116

IMPORT				EKSPORT			
Lp.	Kraj	Ilość tys. t	Wartość tys. PLN	Lp.	Kraj	Ilość tys. t	Wartość tys. PLN
10	Austria	118	71 001	10	Wielka Brytania	12	47 698
11	Francja	41	63 868	11	Szwajcaria	43	40 278
12	Ukraina	685	54 712	12	Litwa	103	34 955
13	Belgia	15	40 897	13	Finlandia	56	34 823
14	Szwecja	430	38 773	14	Węgry	55	32 626
15	Hiszpania	24	36 853	15	Dania	9	30 122
16	Turcja	112	35 964	16	Belgia	9	27 224
17	Dania	54	29 968	17	Holandia	6	24 305
18	Stany Zjednoczone	7	28 711	18	Bułgaria	27	23 406
19	Holandia	20	28 423	19	Szwecja	11	19 013
20	Białoruś	125	26 459	20	Norwegia	7	18 448
21	Finlandia	68	24 242	21	Łotwa	13	15 728
22	Japonia	1	21 975	22	Hiszpania	3	14 042
23	Brazylia	12	21 631	23	Austria	9	13 260
24	Rosja	35	20 282	24	Estonia	3	7 056
25	Słowenia	34	16 023	25	Stany Zjednoczone	2	6 880

* bez gazu ziemnego

Z przedstawionych danych wynika, że największy pod względem wartości był eksport polskich surowców mineralnych do Niemiec (6 748 081 tys. PLN, czyli 24,90 %), a następnie do Czech (9,57 %) i Chin (6,71 %). Wartość sprzedanych do tych krajów towarów wyniosła 11 162 494 tys. PLN i stanowiła 41,18 % ogólnej wartości eksportu surowców mineralnych z Polski w 2009 roku. Pozycje pierwszych dwóch krajów nie zmieniły się w stosunku do roku 2008, Chiny natomiast zastąpiły Francję, która w zestawieniu znalazła się na miejscu piątym.

Największy udział w ogólnej wartości importu surowców do Polski w 2009 roku miała Rosja, z której sprowadzono surowców mineralnych i półproduktów za sumę 28 534 645 tys. PLN, co stanowiło 52,01 % ogólnej wartości. Drugie miejsce zajęły Niemcy (10,89 %), natomiast na trzeciej pozycji znalazły się Czechy (3,81 %). Dwie pierwsze pozycje nie zmieniły się w porównaniu z rokiem wcześniejszym, natomiast Czechy zastąpiły Norwegię (siódme miejsce w zestawieniu). Łączny import towarów z tych trzech krajów stanowił 66,71 % ogólnej wartości importu i wyniósł 36 598 378 tys. PLN. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż proporcje te uległyby nieznacznej zmianie, gdyby wziąć pod uwagę dane dotyczące importu gazu ziemnego do Polski.

Opracował: Marcin Tymiński